

Pirmadienis, 1946.IX.16 d. /III metei/ Nr.215/252

Iš T. i. s. I. ngreso.

Paryžius. Britų atstovas pareiškė nuomonę, kad Laisvojo Trieste gubernatorių turėtų skirti Saugumo Taryba. Gubernatorius privalo turėti pilną veikimą galia. Toliau būda Britanijos pasiūlymai pasipriešino sovietai, kurie reikalauja, kad laisvojo Trieste vyriausybė būtų renkama pačių gyventojų. Trieste tikrai turėtų būti laisvas ne tik Duncijos valstybėms, bet kitoms kraštams, kuriems jis sudaro natūralų išėjimą į jūrą. Australijos atstovas siūlo Trieste vyriausybę sudaryti iš 4 didž. valstybių atstovų ir 3 kitų kraštų.

Parinėje Komisijoje Britanijos delegatas labai aštriai susikirto su Rusijos delegatu. Alexanderis norėdamas su jais pyti laiko, pasiūlė nebeleisti daugiau kalbėti Albanijos delegacijai. Tam aštriai pasipriešino rusas sakydamas, kad jis atstovus tokį Alexanderio šūliu ir paklausė argi tokie esantys naujieji demokratijos metodai, kad mažoji tauta negali būti išklausiama. Alexanderis atsakė: Nei Anglija, nei Amerika naujų demokratinių metodų nepaiso, tai daro tik sovietų demokratija paskutiniu metu. Rusų delegatas Slavinas nebeišlaikė ir pabėrė: vakarų demokratija esanti pasėjusi ir atsilikusi nuo gyvenamojo momento. 15 balsų prieš 4 Albanijai leista kalbėti.

Paryžius. Svarstant Bulgarijos-Graikijos sienų klausimą Sovietų satelitinė valstybių delegatai aploido posėdį. Trieste klausimas tobesverstamas. Iš sovietų pusės dar bandoma Trieste įjungti į Jugoslavijos valstybę. Lenkų delegatas pareiškė, kad Trieste pavirsias antruoju Dancigu. Pirmadienį Trieste klausimu kalbės JAV delegatas.

JAV prekybos ministro kalba.

Vašingtonas. JAV prekybos ministras Wallas, ryšium su prisižadavimu kongreso narių rinkimo ko-

panija, pasakė kalbą. Londone radijo pranešimu, Wallas reikalavo aiškiai apibrėžtos JAV užsienio politikos. JAV interesai Rytų Azijoje susidūrė su priešingomis rusų kambiocijomis, kurios neišvengiamai veda JAV į karą su Sovietų Sąjunga, jeigu JAV nesigriebs realios politikos. JAV neprivalo išipalinti į Britų vedamą pusiausvyrą politiką Europoje ir negali leisti išnaudojamos britų imperialistiniams tikslams. Kas vyksta Rytų Europoje, JAV nepatinka, tačiau tai JAV neliečia. Toliau Wallas apsisotėjo ties amerikiečių reikalaujama jėgos politika prieš Rusiją. Jis, Wallas negalys tokiai politikai pritarti, nes aštri politika prieš Rusiją sukels ir Rusijos priešingai aštria politika. Pagrindinė politika Europoje, tai siekimas suvienyti Vokietiją. Rusai turėtų įsitikinti, kad JAV neis gelbėti Britų Imperijos ar naftos koncernų, bet rūpinsis tik pastovia taika pasaulyje. Amerikiečiai nori taikos su Sovietų Sąjunga, rusai turėtų irgi prisidėti.

Ši kalba Amerikoje ir Britanijoje sukėlė nepaprastai didelį pasipiktinimą. Nors iš britų pusės dar nėra oficialių pasisakymų, tačiau Londone radijas ir spauda Wallas kalba yra nustebinta. Amerikos spauda aštriai kritikuoja Wallas kalbą. Byrneso pavaduotojas Claytonas pareiškė, kad Wallas kalba iš anksto jam nebuvusi žinoma ir nieko bendra neturinti su JAV vyriausybės nuomone užsienio politikos klausimais. Pagaliau ir prezid. Trumonas energingai pareiškė, kad Wallas kalba niekas negali pritarti. Jo pareikšta britų politikos kritika yra nesusipratimas. Trumonas sako, kiekviena gali kalbėti ir reikšti savo nuomonę, bet tai dar

neraiškia JAV vyriausybės nuomonės. Jokia nuolaidų politika JAV nepriimta. Baigdamas pareiškimo, Trumanas tvirtai pabrėžė, kad JAV užsienio politika nė kiek nepasikeis. Senatorius Vandenbergas ta pačia proga pareiškė, kad atskiri asmenys negarantuoja JAV užsienio politikos. JAV nepraktikuosiančios nuolaidų politikos. Senatorius Connally reikalauja romti Byrneso vedamą politiką. Bet savitarpio nuomonių susikaldymas būtų labai nenaudingas, ypač dabar, kada politinė padėtis reikalauja vienybės ieškant sprendimo svarbiais klausimais. Pasak jo, tarp prezidento ir vyriausybės jo os nuomonių skirtumų nėra.

Kinijos armijos žygiuota pirmyn.

Peipingas/AP/. Kinijos vyriausybės kariuomenė nusiėkė triuškinančių laimėjimų šiaurės Finijeje. Telefonogramų praneša, kad vyriausybininkai pačiuo komunizmo kariuomenės vyriausiojo būstinę Tsunhua /Hepo? provincijoje/, 90 mylių į šiaurės rytus nuo Peipingo.

Kinijos katalikų spauda praneša, kad vyriausybininkai užėmė Tsiningą ir Fengčongą, dvi komunistų svarbias bazes į šiaurę nuo anksčiau Tatungo miesto. Vyriausybininkų armijos sprendžia Tatungą iš pietų. Taip pat pranešama, kad vyriausybininkai giliai įsiveržė iš šiaurės į Džeholo provinciją ir užėmė Čifengą, į kurį komunistai buvo pasitraukę, vyriausybininkams užėmus Čangtehą.

Trumpos žinios.

-Naujorkas. Sąjunginių Tautų Ūkie Taryba svarsto tremtinių klausimus. Peru delegatas pareiškė, kad dabartinėje padėtyje tarptautinis tremtinių laikymas esąs per brangus žaidimas. Jisai siūlo sudaryti tam tikrą komisiją, kuri nustatytų, kurie tremtiniai negali grįžti į savo tėvynę ir sudaryti planą jiems apgyvendinti kituose kraštuose. Visų kraštų vyriausybės turi nusistatyti, kiek jos gali priimti tremtinių. Daugelis delegatų, jų tarpe ir Britanijos delegatas, šiam pasiūlymui pritarė. Atoinančio savaitės tremtinių klausimas bus svarstomas.

Sovietų atstovas atsisako dalyvauti bet kokioje tremtinių globos organizacijoje. Noel Bakeris siūlo tiksliai suskaičiuoti tuos tremtinius, kurie reikėtų apgyvendinti kituose kraštuose ir išduoti jiems Nanseno pasus.

-Naujorkas. JAV streikuojančių jūrininkų reikalaujama atlyginimo padidinimo vyriausybė priėmė tokį, kokį jie buvo sutarę su darbdaviais. Kitų bendrovių jūrininkai, kurie nestreikavo, dabar pareiškė, kad ir jie pradės streiką, jeigu nebus padidintas atlyginimas. La Guardia pareiškė, kad baigus jūrininkų streiką, tuojau išplauks laivai į Europą su UNRR-os siuntiniais.

-Naujorkas. Sverstant Ukrainos skundą prieš Graikiją, rusų ir vakarinių valstybių atstovų nuomonės išsiskyrė. Australijos delegatas siūlo šį skundą, kaip nepagrįstą, atmesti ir pradėti svarstyti kitus klausimus. Iš tikrųjų skundas yra iškeltas ne prieš Graikiją, bet prieš Britaniją. Jei šį skundą vakarinės valstybės atmestų, tai sovietai greitai pasinaudotų veto teise. Todėl ieškama kompromisų. Manoma, kad kompromisas galėtų būti toks: sudaryti komisiją kaltinimams ištirti arba patarti Graikijai tiesiog tartis su Albanija.

-Londonas. Ši sekmadienį britų ir prancūzų ir rusų zonoje renkamos vokiečių savivaldybės Britų zonoje balsavimo teisę turi 14 mil. asmenų. Dalyvuoja 7 partijos. Kaip svarbiausios partijos yra: socialdemokratai, krikščionys demokratai ir komunistai.

-Londonas. Tobeioškant Vokietijoje paslėptų brangenybių, surasta daug asmenų, jų tarpo kai kurie ieškomi SS vadai. Iki šiol surasta brangenybių 17 mil. dolerių vertės sumai.

-Londonas. Atmetus britų planą Palestinos klausimui išspręsti, svarstami arabų pasiūlyjimui tuo pačiu klausimu.

Margasis mūsų gyvenimas.

Rugsėjo 14 d. Lohengrino stovyklos lietuvių tautinės grupės vadovu išrinktas Vladas PAUBINSKAS. Iki šiol buvęs grupės vadovu P. MINKŪNAS, kitų pareigų dėl to nesutiko savo kandidatūros išstatyti.